

# Paroda – Jurgio Pabrėžos rožančiaus istorija

Pajūrio naujienos, 2025,  
gegužės 30, p. 4

Irena ŠEŠKEVIČIENĖ

► Kretingos miesto šventės ir Šv. Antano atleidų programa šiemet prasidės parodomis, viena jų – birželio 6-ąją po vakaro Šv. Mišių, 19 val., Kretingos Viešpaties Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai bažnyčios galerijoje bus atidaryta dokumentų ir fotografijų paroda „J. A. Pabrėžos rožančiaus istorija“. Jos sumanytojai – Kretingos rajono savivaldybės Kultūros ir sporto skyrius.

Šio skyriaus vedėjos pavaduotoja Asta Pocienė – taip pat viena pagrindinių prieš kelerius metus pradėto kurti Jurgio Ambraziejaus Pabrėžos kelio, apimančio 7 savivaldybes – Kretingos, Skuodo, Plungės, Telšių, Raseinių, Rietavo, Šiaulių – kuriose gyveno, mokėsi ir dirbo J. Pabrėža, iniciatorių. Paprašyta papasakoti, galgi parodos lankytojų laukia staigmena – netikėtai atsiradęs eksponatas – rožančius, kuriuo, priklupeš po įtemptos dienos, praleistos tyrinėjant vaistažoles vienuolyno sode ir celėje, dirbant kitus mokslinius darbus, gydant ir lankant ligonius, tarp pirštų verdamas karolius, meldėsi pats Jurgis Ambraziejus Pabrėža, A. Pocienė kalbėjo:

„Tikrojo Jurgio Pabrėžos rožančiaus neturime, ir nėra girdėta, kad jis būtų išlikęs ar kur nors saugomas. Ši paroda – simbolinė, tarsi rožančiaus karoliukai bus parodytos vietos, kuriose gyveno, mokėsi ir dirbo Jurgis Pabrėža. Yra išliku-

si legenda: tuo metu, kai J. A. Pabrėža gyveno, fotografija tik žengė pirmuosius žingsnius, ir, kai vienas žmogus paprašęs jo nuotraukos, J. Pabrėža pasisiūlęs padovanoti savo rožančių, sakydamas, kad šis apie jį papasakos daugiau, negu nuotrauka. Manykime, kad iškilusis kraštieitis vienuolis mokslininkas su tuo rožančiumi keliavo po įstaigas, kuriose mokėsi, ir po parapijas, kuriose dirbo dvasinį darbą.“

J. A. Pabrėža (1771–1849) gimė Lenkimuose, Skuodo rajone, ten ir buvo pakrikštytas, mokėsi Varniuose ir Vilniuje, o dirbo ir žmonėms tarnavo skirtingose vietose: Šiluvoje, Raudėnuose Šiaulių rajone, Tveruose Telšių rajone, Plungėje, Kartenoje, o ilgiausiai – per tris dešimtmečius – Kretingos pranciškonų vienuolyne. Visos šios vietovės parodoje ir bus suvertos tarsi karoliukai į vieną rožančių, kaip ir pats J. Pabrėža sakė, geriausiai atspindintį jo nueitą turtingo gyvenimo kelią.

Pašnekovės žodžiais, Jurgis Ambraziejus Pabrėža keliavo per daugel vietų, tačiau paskutinė, ir mokslo bei veiklos požiūriu, svarbiausia jo gyvenimo stotelė buvo čia, Kretingos vienuolyne. Jis buvo pasaulietis pranciškonas, palikęs gilią įspaudą savo charizma, giliu broliškumo jausmu, įtaigiu žodžiu ir atjauta vargšams čia, Kretingos mieste, kur dirbo, gydė, pamokslavo ilgiausiai – 32-jus metus iš 78-erių savojo žemiškojo gyvenimo metų.

